

OBS De Speurneus

Haaselt 3, 6374NJ, Landgraaf, tel. 045-5691510

ANTI-PESTPROTOCOL

Onze drie kernwaarden (relatie, competentie en autonomie) vormen de basis van waaruit ons onderwijs wordt vormgegeven.

We hebben een predicaat relatie, sociale weerbaarheid en seksualiteit vanuit de Gezonde school. In alles wat wij doen gaan we uit van een preventieve benadering, zo ook ten aanzien van ons anti-pestbeleid.

Doelen van dit anti-pestprotocol

1. Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig kunnen voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen;
2. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen van onze school in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan;
3. Door regels en afspraken vast te leggen en zichtbaar te maken in een anti-pestprotocol, kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Leerkrachten, ouders en andere betrokkenen van onze school onderschrijven gezamenlijk dit protocol.

1. Pesten of plagen

OBS de Speurneus is een gemeenschap waar kinderen en volwassenen met elkaar leren, met elkaar leven en met elkaar werken. Meestal gaat dat goed, maar af en toe kan dat ook problemen geven. Kinderen worden geplaagd of -en dat is ernstiger- ze worden gepest. Hoewel plagen ook heel vervelend is en er zeker ook adequaat gereageerd, dan wel gehandeld moet worden, is dat veelal incidenteel. Pesten daarentegen heeft vaak een min of meer structureel karakter.

Pesten is een verschijnsel dat zich voordoet op alle plaatsen in onze samenleving waar mensen, en dus ook kinderen, met elkaar leven en met elkaar werken.

Pesten komt voor in veel verschillende vormen. De bekendste vormen zijn: uitlachen, bedreigen, chanteren, eigendommen wegnemen, beschadigen of verstoppertje. Maar ook buiten sluiten, overslaan, niet mee mogen doen aan een bepaalde activiteit of alleen mogen meedoen of meespelen onder bepaalde voorwaarden, kunnen onderdeel zijn van pesten.

Er zijn verschillende partijen betrokken bij het pesten. In de eerste plaats natuurlijk de gepeste en de pester. Maar ook de (zwijgende) omstanders zijn bij het pesten betrokken, soms actief en soms passief. Verder spelen leerkrachten en ouders een belangrijke rol.

Om te zorgen dat het pesten op onze school vermindert of stopt hebben we op onze school gekozen voor een vijfsporenaanpak. Dit houdt in dat er tegelijkertijd aandacht is voor, en activiteiten zijn gericht op:

1. De gepeste
2. De pester
3. De groep
4. De leerkracht(en)
5. De ouders

Omdat bij pesten kinderen blijvende psychische of fysieke schade kunnen oplopen, is het van belang dat hierover met elkaar duidelijke afspraken worden gemaakt en dat de partijen elkaar ook kunnen aanspreken op het naleven van die afspraken.

Deze afspraken zijn opgenomen in dit anti-pestprotocol. De verschillende afspraken, maar ook regels, zijn in alle groepen met de kinderen besproken en ook opgenomen in de groepsmappen. Het protocol omvat ook een stappenplan, waarin onze procedures zijn vastgelegd.

2 Pesten op school, hoe gaan we daar mee om?

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook op onze school. Het is een probleem dat wij, als schoolteam, onder ogen willen zien en dat wij op onze school serieus willen aanpakken. Daaraan zijn wel enkele voorwaarden verbonden.

Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, de pesters en de zwijgende groep), de leerkrachten en de ouders of verzorgers (hierna genoemd: de ouders).

Onze school moet uiteraard proberen om pestproblemen te voorkomen. Los van de vraag of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen de regels kunnen worden vastgesteld en besproken. Daarom ook wordt op school gebruik gemaakt van de methode 'Goed gedaan'. Het onderwerp 'Pesten' komt in deze methode in de verschillende groepen regelmatig aan de orde.

In het Leerlingvolgsysteem wordt twee maal per jaar voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van alle leerlingen een signaleringslijst (VISEON) ingevuld.

Om te zorgen dat het pesten op onze school vermindert of stopt hebben we op onze school gekozen voor een vijfsporenaanpak. Dit houdt in dat er tegelijkertijd aandacht is voor, en activiteiten zijn gericht op:

- 1 De gepeste
- 2 De pester
- 3 De groep
- 4 De leerkracht(en)
- 5 De ouders

Omdat bij pesten kinderen blijvende psychische of fysieke schade kunnen oplopen, is het van belang dat hierover met elkaar duidelijke afspraken worden gemaakt en dat de partijen elkaar ook kunnen aanspreken op het naleven van die afspraken.

Deze afspraken zijn opgenomen in dit anti-pestprotocol. Verschillende afspraken, maar ook regels, zijn in alle groepen met de kinderen besproken en ook opgenomen in de groepsmappen. Het protocol omvat ook een stappenplan, waarin onze procedures zijn vastgelegd.

Als pesten voorkomt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en hiernaar handelen.

Wanneer pesten, ondanks alle inspanningen toch weer voorkomt, moet de school beschikken over een directe aanpak.

Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt, of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert, dan is inschakeling van de anti-pestcoördinator noodzakelijk. De anti-pestcoördinator kan het probleem onderzoeken en deskundigen raadplegen.

Op onze school is een anti-pestcoördinator aangesteld. Dit is mevr. M. van der Wal. Daarnaast zijn er twee vertrouwenspersonen aangesteld. Dit zijn mevr. J. Toussaint en dhr. N. Persoon.

3. Preventieve benadering

Als school vinden we dat de basis van de preventieve benadering ligt in een positieve en respectvolle groepsdynamiek. Deze groepsdynamiek willen wij positief beïnvloeden door ieder schooljaar te starten met “ De gouden weken”. Vanuit onze kernwaarden relatie, competentie en autonomie wordt gedurende de eerste zes weken van het schooljaar structureel aandacht besteed aan de relatie tussen leerling en leerkracht en leerlingen onderling. Je mag zijn wie je bent.

Andere preventieve acties ten aanzien van pestgedrag:

- De methode “Goed Gedaan” waarin wekelijks het aanbod voor sociaal emotionele ontwikkeling centraal staat;
- De kindgesprekken (leerling - leerkracht);
- De kindoudergesprekken (leerling - ouder- leerkracht) waarbij naast de cognitieve ontwikkeling de sociaal emotionele ontwikkeling twee of drie keer per jaar wordt besproken;
- Het leerlingvolgsysteem “Kijk!” van de groepen 1 & 2;
- Het hanteren van de 100 % regels;
- De afname van VISEON 2.0. en de pedagogische groepsplannen die hieruit voortvloeien;
- De tweejaarlijkse beschrijving/evaluatie van de belemmerende factoren;
- Het aanbod van:
 - * de week van de lentekriebels
 - * mindfulness
 - * cyberpesten heeft onze aandacht
 - * mediawijsheid

De rol van de leerkracht en van de ouders in de thuissituatie is ook van groot belang. Er zal minder worden gepest in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies uitgesproken worden en niet met geweld worden opgelost. Agressief gedrag van leerlingen, leerkrachten en van ouders wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten nemen stelling tegen dergelijke zaken.

Een effectieve methode om pesten te stoppen, is het afspreken van regels door leerkrachten en leerlingen. Regels die zijn besproken en vastgelegd in de groepsmappen, zullen van tijd tot tijd opnieuw naar voren moeten worden gebracht om te voorkomen dat ze op de achtergrond raken of (misschien) ‘vergeten’ worden.

4. Aanpak van ruzies en pestgedrag in vier stappen.

Stap 1: Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten, proberen zij het probleem eerst zelf op te lossen.

Stap 2: Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt (en wellicht verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht om het probleem aan de meester of juf voor te leggen. We noemen dit in de klas niet “klikken”.

Stap 3: De leerkracht brengt beide partijen bij elkaar voor een verhelderinggesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterij op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken.

Stap 4: Bij herhaaldelijk ruzie of pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en volgen er consequenties. Leerkrachten en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een goede oplossing voor het probleem. Het incident wordt in ParnasSys onder het kopje 'incidentenregistratie' weggeschreven.

5. Consequenties voor de pester

Indien er bij een leerling nauwelijks of geen verbetering ten aanzien van zijn eigen gedrag is waar te nemen, is het van groot belang dat een leerkracht duidelijk stelling neemt in de problematiek. Dat geeft duidelijkheid naar alle betrokkenen. Stelling nemen betekent ook, dat de leerkracht sancties kan opleggen of de pester of ruziemaker kan straffen. Hierbij wordt een passende sanctie voor de pester opgelegd.

Hieronder staan de stappen omschreven die een leerkracht zet wanneer er sprake is van pestgedrag. (Afhankelijk van hoelang de pester door blijft gaan met zijn/haar pestgedrag en geen verbetering vertoont in zijn/haar gedrag).

Fase 1: de school

- 1) De leerkracht voert een kindgesprek met het gepeste kind. Vervolgens voert de leerkracht een kindgesprek met de pester om achter een eventuele oorzaak van het gedrag te komen. Wanneer de gepeste hiermee instemt, wordt het pestgedrag ook besproken met de rest van de klas. Op deze manier probeert de leerkracht erachter te komen of de rest van de groep af wist van het pestgedrag en wat zij in deze situatie zouden kunnen betekenen voor de gepeste.
- 2) Afspraken maken met de pester over gedragsverandering(en). Deze afspraken worden in ParnasSys beschreven. In onderling overleg wordt het tijdstip afgesproken waarin deze afspraken tussen leerkracht en leerling worden geëvalueerd.
- 3) Als het gewenste gedrag uitblijft, neemt de leerkracht contact op met de anti-pestcoördinator. De anti-pestcoördinator kan vervolgens contact opnemen met de lb'er of de directie. Samen wordt er gekeken naar de vervolgstappen.

Fase 2: de ouders

Als voorgaande acties niets uithalen volgt een gesprek met de ouders. In eerste instantie een gesprek met de ouders van het gepeste kind, vervolgens een gesprek met de ouders van de pester. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. Wij verwachten dat ouders bereid zijn om mee te werken het pestgedrag aan te pakken en te stoppen. Er worden tussentijdse evaluaties afgesproken waarbij de termijnen kunnen oplopen als het pestgedrag vermindert of stopt. De school/leerkracht legt alle acties vast in ParnasSys. De school, de ouders, de pester en andere betrokkenen hebben een maximale inspanningsverplichting om een einde te maken aan het pestprobleem.

Fase 3: externe hulp

Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld, bijvoorbeeld de schoolarts, iemand van schoolmaatschappelijk werk of deskundigen vanuit onderwijsstichting Movare. De lb'er stemt dit in overleg met de anti-pestcoördinator, de leerkracht en de ouders van de betrokkenen af.

Fase 4: schorsen en verwijderen

In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden. Voor dit protocol: zie onderdeel 'Schorsen en verwijderen' op de website van onderwijsstichting Movare

6. Gedragsregels

Voor zowel leerlingen, leerkrachten als ouders gelden de 100 % regels. Deze zien er als volgt uit:

- Voor groot en klein zullen wij aardig zijn.
- Wij spreken elkaar netjes aan, omdat wij willen dat het goed zal gaan.
- Wij zullen goed voor de spullen zorgen, dan zijn ze weer te gebruiken morgen.
- De school is van binnen een wandelgebied maar buiten hoeft dat lekker niet.

7. Adviezen aan de ouders

Ouders van kinderen die gepest worden:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt maar op straat of bij de sportvereniging, probeert u dan contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door positief te stimuleren kan het zelfrespect van uw kind vergroot worden of weer terugkomen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport (of een andere activiteit), waarbij meerdere kinderen betrokken zijn.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van kinderen die pesten:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek, ieder kind kan wel eens 'pester' worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak van het pestgedrag te komen.
- Maak uw kind duidelijk wat het pesten voor het andere kind betekent.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport (of een andere activiteit) waarbij meerdere kinderen betrokken zijn.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak het kind duidelijk dat u achter de beslissing van de school staat.

Adviezen aan alle ouders:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.

- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor zichzelf en voor anderen op te komen.
- Als u de indruk heeft dat uw kind minder graag naar school gaat of vage klachten heeft, neem dan altijd contact op met de leerkracht van uw kind. Als u hier liever niet met de eigen groepsleerkracht over wil praten, mag u altijd contact opnemen de anti-pestcoördinator, de Intern Begeleider, de directeur of de vertrouwenspersoon van de school.
- Als u als ouder de indruk heeft dat uw kind wordt gepest, zelf pest of dat er in de groep van uw kind gepest wordt, neem dit dan serieus en maak dit bespreekbaar bij de leerkracht van uw kind.